

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:

Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421

e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/AC/ 677/2026

Warszawa, 20.05.2026 r.

Pani Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister,

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, ponownie zwraca się do Pani Minister w sprawie podjęcia działań mających na celu nowelizację przepisów w zakresie ochrony upraw rolniczych przed szkodami wyrządzanymi przez dzikie ptactwo.

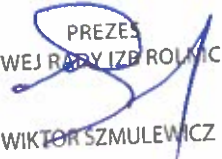
W odpowiedzi MKiŚ przekazanej w piśmie z dnia 15 maja 2026, znak: DOP-WŚ.055.245.2026.ML, na wniosek KRIR, w której wskazano, że „... z uwagi na specyfikę wyrządzanych szkód przez ptaki, szacowanie szkód nie jest możliwe, w sposób jaki to ma miejsce w przypadku gatunków chronionych (wilk, ryś, żubr, bóbr europejski, niedźwiedź brunatny) i łownych (łoś, jelen, sarna, dzik, daniel) za które przysługują odszkodowania...” - jest nie do zaakceptowania przez samorząd rolniczy.

W związku z pismem Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, znak: IRWŁ/KRIR/2026/2026 z 12 maja 2026 r., Zarząd KRIR nadal wnioskuję do Pani Minister o podjęcie działań legislacyjnych mających na celu zmianę przepisów, aby możliwe było szacowanie szkód powodowanych przez ptaki. Obecnie brak rozwiązań prawnych umożliwiających szacowanie strat i wypłatę rekompensat za szkody wyrządzone przez dzikie ptactwo oraz brak możliwości zastosowania tego samego systemu odszkodowań co do innych gatunków zwierząt, co powoduje „lukę” prawną, dlatego konieczna jest zmiana systemowa.

Obecna sytuacja prawna stawia rolników w niekorzystnej pozycji. Wobec powyższego istotne jest stworzenie narzędzi, które umożliwią rolnikom zapewnienie pomocy, jeśli wystąpią straty w uprawach.

Przedstawiając powyższe,

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

WIKTOR SZMULEWICZ

Do wiadomości:

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pan Stefan Krajewski

W załączeniu:

pismo znak: IRWŁ/KRIR/2026/2026 z 12 maja 2026 r.

74

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Rolnictwo
energiją regionu łódzkiego

ul. Beskidzka 124
91-610 Łódź
☎ (+48) 42 632 70 21
Fax (+48) 42 632 70 31
www.izbarolnicza.lodz.pl
info@izbarolnicza.lodz.pl

IRWL/KRIR/2026

Łódź, dnia 12.05.2026 r.

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

W nawiązaniu do wcześniejszego wystąpienia Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego (pismo z dnia 17.04.2026 r., znak: IRWL/KRIR/1788/2026) w sprawie wypłaty rekompensat za szkody wyrządzone w uprawach rolnych przez dzikie ptactwo, w załączeniu przekazuję wniosek rolnika wraz z dokumentacją fotograficzną, obrazującą skalę zniszczeń. Wobec powyższego proszę o ponowne podjęcie działań mających na celu nowelizację przepisów w zakresie ochrony upraw rolniczych przed szkodami wyrządzanymi przez dzikie ptactwo.

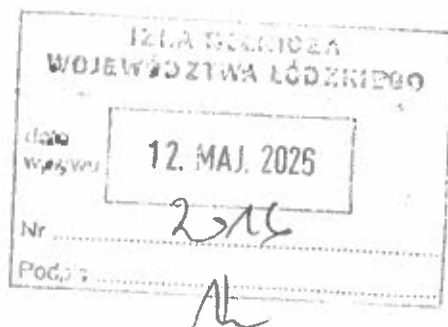
Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU
Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
[Signature]
mgr Dariusz Węglewski

Załączniki:

1. Wniosek Pana Łukasza Ostrowskiego o szacowanie szkód i wypłatę odszkodowania skierowany do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi.
2. Dokumentacja fotograficzna zniszczonych upraw.

Łukasz Ostrowski
Kajew 148
99-340 Krośniewice
tel. 782432610

Kajew, 07.05.2026r

Adresat główny:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi
ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

2. Burmistrz Krośniewic

Urząd Miejski w Krośniewicach

ul. Poznańska 5, 99-340 Krośniewice

3. Łódzka Izba Rolnicza

ul. Beskidzka 37, 91-612 Łódź

4. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

ul. Łąkoszyńska 127, 99-300 Kutno

Wniosek o szacowanie szkód i wypłatę odszkodowania za szkody wyrządzone przez dzikie ptactwo.

Niniejszym zgłaszam wystąpienie szkody w uprawie słonecznika na działce o numerze ewidencyjnym 103, położonej w miejscowości Kajew, gmina Krośniewice, powiat Kutnowski.

Szczegóły szkody:

1. Data stwierdzenia szkody 07.05.2026r.
2. Sprawca szkody: Gawrony
3. Szacowana powierzchnia uszkodzeń uprawy: 75% uprawy słonecznika

4. Opis uszkodzeń: Wydziobanie nasion z gleby, niszczenie wschodów.

W związku z powyższym wnoszę o:

- Komisyjne potwierdzenie strat przez Urząd Gminy w Krośniewicach
- Przeprowadzenie oględzin na miejscu wystąpienia szkody oraz sporządzenie protokołu strat przez RDOŚ, który posłuży jako podstawa do dalszych starań o rekompensatę .
- Do wiadomości o wsparcie interwencyjne przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Łódzką Izbę Rolnictwa oraz ARiMR.

Argumentacja prawna:

1.Naruszenie zasady równości (Art . 32 Konstytucji RP)

Skarb Państwa wypłaca za szkody wyrządzone przez bobry, żubry czy też wilki, ale odmawia za szkody wyrządzone przez gawrony. Gawron podobnie jak bóbr, żubr i wilk jest gatunkiem chronionym prawnie, co uniemożliwia skuteczną obronę mienia.

2.Ochrona prawa własności(Art. 64 Konstytucji RP)

Jeśli ochrona gatunkowa całej populacji gawronów (cel publiczny)powoduje konkretny uszczerbek w majątku prawnym rolnika, to zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego, skarb Państwa nie powinien przerzucać całego ciężaru tej ochrony na barki jednostki.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 lipca 2013r., sygn. akt P49/11

Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2019r. (sygn. akt IV CSK 161/18

3.Odpowiedzialność na zasadach ogólnych (Art.417 Kodeksu cywilnego)

Skoro państwo zakazuje ograniczania liczebności gawronów bez specjalnych zezwoleń, przejmuje tym samym kontrolę na populacją. Brak wypłaty odszkodowania przy jednoczesnym zakazie kontroli populacji jest działaniem noszącym znamiona bezprawności.

4. Postulat delegacji ustawowej (Art. 126 ust. 12 ustawy o ochronie przyrody)

Przepisy przewidują Radzie Ministrów możliwość rozszerzenia listy zwierząt, za które przysługuje odszkodowanie.

Z poważaniem

Ostrowski Łukasz

Do wniosku załączam:

1. Materiał zdjęciowy dokumentujący zniszczenia

2. Oświadczenie świadka

Do wiadomości:

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30,00-930 Warszawa

2. Burmistrz Krośniewic

Urząd Miejski w Krośniewicach

ul. Poznańska 5, 99-340 Krośniewice

3. Łódzka Izba Rolnicza

ul. Beskidzka 37,91-612 Łódź

4. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

ul. Łąkoszyńska 127, 99-300 Kutno

5-210

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Główny Konserwator Przyrody
Mikołaj Dorożala

DOP-WŚ.055.245.2026.ML
4337890.17738871.14394835
Warszawa, 12-05-2026

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na Pana pismo KRIR/AC/549/ z 21 kwietnia br., w sprawie szkód wyrządzanych przez dzikie ptaki w uprawach rolnych, pragnę przedstawić swoje stanowisko.

Kwestie płoszenia i ewentualnego odstrzału dzikich ptaków są uregulowane w polskim prawie i są zgodne z prawem unijnym, jak był Pan informowany w dotychczasowej korespondencji dotyczącej szkód odzwierzęcych. Wszystkie gatunki ptaków spotykane w Polsce, są chronione na mocy prawa UE, ponieważ wymienione są w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywie Ptasiej).

Konsekwentnie, wszystkie gatunki ptaków występujące naturalnie na terenie Polski są objęte ochroną również w prawie krajowym. Podstawę prawną stanowią dwa rozporządzenia:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380), obejmujące większość gatunków ptaków, oraz
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz.U. z 2023 r. poz. 2454, z późn. zm.), obejmujące łowne gatunki ptaków.

Objęcie ochroną gatunkową oznacza, że w stosunku do przedstawicieli gatunków objętych tą ochroną mogą obowiązywać zakazy określone w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.), które precyzyjnie są wskazane w ww. rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Wymienić tu należy m.in. zakaz umyślnego zabijania, zakaz umyślnego okaleczania lub chwytania, zakaz umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień oraz zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych ptaków.

Zgodnie z art. 56 ust. 2 w związku z art. 52 ust. 1 pkt 13 ustawy o ochronie przyrody, organem właściwym do wydania ewentualnego zezwolenia na umyślne płoszenie lub niepokojenie w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

młodych ptaków gatunków objętych ochroną, poza obszarem parku narodowego, jest regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na miejsce wykonania danych czynności.

Należy przy tym zauważyć, że pod pojęciem umyślnego płoszenia lub niepokojenia rozumiane jest stosowanie w stosunku do okazów gatunków objętych ochroną m.in. metod akustycznych (np. urządzenia biosoniczne emitujące głosy ptaków drapieżnych, urządzenia hukowe, petardy, płoszenie przy pomocy broni palnej), metod świetlnych (np. płoszenie przy pomocy lasera) czy też metody sokolniczej (płoszenie przy pomocy ułożonych ptaków drapieżnych).

Metody płoszenia lub niepokojenia dopuszczone do stosowania, niewymagające zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska to tzw. metody pasywne. Do tych metod można zaliczyć np. ustawianie klekoczących na wietrze metalowych puszek, migoczących pasków folii, atrap ptaków drapieżnych, strachów na wróble.

Istotnie, jak zauważa Pan w swoim piśmie, zezwoleń tych nie da się uzyskać w sposób nagły i natychmiastowy. Zwracam jednak uwagę na możliwość wcześniejszego wystąpienia o ww. zezwolenie, szczególnie w rejonach, gdzie sytuacje żerowania ptaków na polach zdarzają się często i powtarzają się w kolejnych latach.

Zagadnienie szkód wyrządzanych przez dziko występujące gatunki ptaków w uprawach rolnych jest znane organom ochrony przyrody w Polsce. Jak wielokrotnie wskazywano z uwagi na specyfikę wyrządzanych szkód przez ptaki, szacowanie szkód nie jest możliwe, w sposób jak ma to miejsce w przypadku gatunków chronionych (wilk, ryś, żubr, bóbr europejski, niedźwiedź brunatny) i łownych (łoś, jeleń, sarna, dzik, daniel) za które przysługują odszkodowania. Nie jest tym samym możliwe, zastosowanie tego samego systemu wypłat odszkodowań co do innych gatunków.

W tym miejscu warto również podkreślić, że w orzeczeniu z 21 lipca 2014 r. sygn. akt K 36/13 Trybunał Konstytucyjny opowiedział się przeciwko całkowitej automatyzacji refundacji szkód, zwracając uwagę, że działania odszkodowawcze Skarbu Państwa winny być powiązane z oceną działań prewencyjnych podejmowanych przez właścicieli i posiadaczy mienia, w którym zaistniała szkoda. Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę na fakt, że działania zapobiegawcze „pozwalają z jednej strony na ochronę zagrożonych gatunków, które mogą swobodnie występować w formie dziko żyjącej, z drugiej zaś zapobiegają powstawaniu szkód w gospodarce człowieka lub je minimalizują”.

Z wyrazami szacunku

Mikołaj Dorożała
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.